

References:

1. Енергетична галузь України, підсумки 2016 року [The energy industry of Ukraine: the results of 2016]. – Центр Разумкова [Razumkov Centre], 2017. – Р. 57.
2. Енергетична галузь України, підсумки 2016 року [The energy industry of Ukraine: the results of 2016]. – Центр Разумкова [Razumkov Centre], 2017. – Р. 64.
3. Сумську ТЕЦ перевели з вугілля на газ [Sumska CHPP was switched from anthracite to natural gas]. – 2017, February 20. [<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/2179190-sumsku-tec-pereveli-z-vugilla-na-gaz.html>].
4. State Fiscal Service of Ukraine. Import and export of hard coal, by the main contractor countries [<http://sfs.gov.ua/ms/f3>].
5. Index of Industrial Production in Ukraine for 2010-2017 [http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/pr/ipp/ipp_e/ipp_e14.htm].

*Висоцький О. О.*¹³⁵

ПРИНЦИПИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНДИКАТИВНОГО АНАЛІЗУ У ДІАГНОСТИЦІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних умовах успішність функціонування підприємства на ринку та його розвиток багато в чому залежать від рівня його економічної безпеки як окремого, специфічного аспекту господарської діяльності. Актуальним питанням забезпечення економічної безпеки підприємства в сучасних умовах є розробка методики та аналізу економічної безпеки з урахуванням взаємного впливу факторів. Особливістю пропонованої методики діагностики економічної безпеки є індикативний характер аналізу, що передбачає проведення оцінки небезпек, які загрожують, в сфері забезпечення паливно-енергетичними ресурсами на основі розрахункових показників, що сигналізують про рівень кризовості з використанням різних методів, а також є основою для розробки подальшої стратегії та тактики функціонування суб'єктів господарської діяльності. [1, с.67; 2, с. 175].

З метою забезпечення наукової обґрунтованості, в основу індикативного аналізу рівня економічної безпеки підприємства повинні бути покладені такі принципи:

– принцип комплексності підходу, який вимагає аналізу всіх сторін об'єктів і сфер, що породжують загрози економічній безпеці;

– принцип варіантності (альтернативності), що передбачає виявлення та обґрунтування можливих варіантів (сценаріїв) розвитку об'єктів і сфер економічної безпеки (динамічний розвиток значень індикаторів станів цих сфер) в майбутньому з метою вироблення захисних заходів, спрямованих на запобігання загроз, що виходять від даних об'єктів і сфер;

– принцип забезпечення інформацією потрібної якості та кількості, який передбачає збір актуальної, достовірної, повної, релевантної (відповідної об'єктам і сферам для аналізу) та доступної інформації, необхідної для аналізу економічної безпеки, і передбачає відображення фактичного стану досліджуваного об'єкта;

– принцип порівнянності, що означає можливість порівняння стану економічної безпеки підприємства на базі реалізації єдиної методики і методів проведення аналізу, а також кола включених показників;

– принцип забезпечення єдності статичного (інформаційно-аналітичного опису ситуації на задану дату, період) і динамічного аналізу об'єктів (опису стану економічної безпеки у часовому розрізі за періодами).

Необхідно відзначити, що окремі принципи не вкладаються в рамки індикативного аналізу і відносяться до постаналітичної діяльності в аспекті економічної безпеки. Так,

¹³⁵ аспірант кафедри економіки, ПВНЗ «Європейський університет», м. Київ

наприклад, принцип прийнятності ризику вказує на необхідність використання доступних заходів, спрямованих на запобігання загроз економічній безпеці або принцип компромісу та інші принципи реалізуються поза індикативним аналізом, а точніше після його проведення.

Отже, можна виділити ряд аспектів, які не відображені в процедурі діагностики економічної безпеки, що ускладнює її практичне використання, а саме:

– не зафіксована необхідність визначення об'єктів, що породжують загрози економічній безпеці підприємства;

– не вбудований альтернативний вибір методів діагностики економічної безпеки;

– не описані взаємодії між різними рівнями моніторингу та індикативного аналізу.

Список використаних джерел:

1. Козаченко А. В. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения: монография / А. В. Козаченко, В. П. Пономарев, А. Н. Ляшенко. – К.: Либра, 2003. – 280 с.

2. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство: монографія / В. М. Геєць, М. О. Кизим, Т. С. Клебанова, О. І. Черняк та ін. ; за ред. В. М. Гейця. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2006. – 240 с.

3. Система економічної безпеки: держава, регіон, підприємство. Монографія. / Козаченко Г.В., Захаров О.І., Пригунов П.Я., Гнилицька Л.В.та ін. – Луганськ: Видавництво Східноукраїнського національного університету. 2011. – 284 с.

4. Камлик М.І. Економічна безпека підприємницької діяльності. економіко-правовий аспект : навч. посіб. / М.І. Камлик. – К. : Атіка, 2005. – 432 с.

Кравченко М.С.¹³⁶

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Підприємництво відіграє особливу роль у національному господарстві будь-якої країни, прискорюючи рух економіки шляхом підвищення ефективності та постійного оновлення і Україна не є виключенням. Нагромаджений досвід усіх індустріально розвинутих країн з ринковою економікою незаперечно підтверджує, що підприємництво — необхідна умова досягнення економічного зростання. [1].

Аналіз наявного стану сучасного підприємництва дає змогу стверджувати, що нестабільність (політично) го середовища наносить відчутну шкоду економічному розвитку нашої країни. Підприємництво, особливо мале і середнє, у першу чергу, реагує на негативний вплив дестабілізаційних факторів. Така реакція найчастіше знаходить своє вираження у формі скорочення кількості підприємств приватного сектору, зниження обсягу виробництва та чисельності працюючих.

Проблеми у сфері підприємництва України спостерігаються як на макро), так і на мікрорівні. Деякі з них носять настільки глобальний характер і так вкоренились на вітчизняних теренах, що їх вирішення можливе лише у випадку запровадження кардинальних економічних реформ або повного демонтажу існуючої економічної системи.

Зокрема щодо проблем вітчизняного підприємництва на макрорівні, то до них можна віднести: незначну чисельність підприємств малого і серед нього бізнесу, а також нетривалість їх життєвого циклу, що обумовлено відсутністю їх державної підтримки; високі витрати часу на проходження офіційних процедур для започаткування підприємства; високі витрати часу і коштів підприємців на реєстрацію власності; торгівельна, а не виробнича орієнтація діяльності підприємницького сектору; нарощування імпорту продукції і послуг замість налагодження національного виробництва; непривабливий інвестиційний клімат; відтік інвестицій та інших коштів за кордон; низька конкурентоспроможність вітчизняних

¹³⁶ к.е.н., доц. кафедри економічної теорії та підприємництва, ДВНЗ «ПДТУ»